

REFERAT – møde # 8 i koordinationsforum

Sagsid 18/20449
Dato: 04-02-2021
Referent: Anne-Mette Rasmussen
Afbud: Morten Steen, Sven Weel Jensen
Bilag: Mail fra Hornslet Vandværk v/Steen Christensen

Kim Lykke Jensen bød velkommen på mødet.

Den digitale indsatsplan (forslag) blev gennemgået og præsenteret som webversion i COWIplan.

Følgende kommentarer og bemærkninger blev noteret:

(i kursiv er kommunens efterfølgende bemærkninger tilføjet til orientering).

Miljømål.

Steen Christensen spurgte ind til miljømålet om, at grundvandet skal beskyttes i størst mulig grad og, om det ikke er for sent, hvis kommunen først iværksætter en indsats ved en tærskelværdi på 25 mg nitrat/l i en indvindingsboring? Steen Christensen tilføjede, at der bør gøres en indsats noget før i de områder, hvor i der mere langsigtet skal indvindes grundvand. Han vil gerne bede om, at kommunen genovervejer indsatserne.

(Steen Christensen fremsendte efter mødet supplerende bemærkninger med anmodning om tilføjelse af disse til referat – se bilag).

Konkrete indsatser.

Jørgen Ivar Brus Mikkelsen spurgte ind en uddybende forklaring af begreberne intensiv og ekstensiv landbrug.

(Syddjurs Kommune har efterfølgende undersøgt definitionen:

Grupperingen af alle driftsarealer efter de to arealtyper er overordnet set bestemt ud fra, om der er omdrift på et areal eller ej. De intensive landbrugsarealer omfatter de markarealer, som er i omdrift, mens de ekstensive landbrugsarealer er dem udenfor omdrift. De intensive landbrugsarealer omfatter både den traditionel drift og den økologisk landbrugsdrift. Begge driftstyper giver stort markudbytte, blandt andet fordi de gødes.

Besøgsadresse	og	Postadresse
Tlf.: 87 53 50 00		Lundbergsvej 2
syddjurs@syddjurs.dk		8400 Ebeltoft
www.syddjurs.dk		

De ekstensive driftsarealer omfatter typisk afgræsningsarealer som for eksempel permanent græs. Fælles for disse driftsarealer er, at de giver et forholdsvist lavt udbytte, fordi de kun tilføres meget lidt gødning eller slet ingen).

Der blev af Ole Sørensen spurgt ind til solcelleanlæg og grundvandsbeskyttelse på area-lerne omkring Kolind. *(Forvaltningen har efterfølgende valgt at udtage solenergi, som et konkret tiltag i indsatsområder og i BNBO, da solenergi kræver en konkret vurdering i forhold til planloven og i forhold til de eventuelle risici for grundvandet).*

Carsten Kløcher spurgte, om det giver mening at iværksætte nye tiltag i forhold til pestici-der, når det primært er udfasede pesticider, der findes i grundvandet. Nye pesticider er omfattet af en godkendelsesordning og de afprøves og overvåges på VAP-marker (unik udvalgte test lokationer på landbrugsjord).

Rikke Skyum tilføjede, at forbud mod anvendelse af pesticider på overfladen er sat ud fra et forsigtighedsprincip i BNBO-zonen.

De nye vandområdeplaner afventes i foråret 2021. Der forventes i den forbindelse forven-tes skærpede målsætninger for kvælstofreduktion. Den konkrete gennemgang af grund-vandskemien i kommunens indvindingsboringer viser at forhøjede værdier for nitrat især findes i de korte boringer.

Tonny Frandsen foreslog, at der sker en bedre regulering, når der meddeles nye vand-indvindingstilladelser. Reguleringen bør ske ud fra strukturen i vandforsyningsplanen.

Kortbilag i indsatsplanen

Signaturer til pesticidkort og til udvaskningskort fra ConTerra forbedres. *(Forvaltningen har efterfølgende indsat et GIS-kort med flere søgemuligheder og en forbedret adgang til signaturer).*

Økonomi

Ole Sørensen oplyste, at de borgere, der bor i de områder, der vandforsynes fra små almene vandværker, belastes økonomisk i forhold til at skulle løfte en grundvandsbeskyt-telse i lokalområdet. Denne belastning er ikke fordrende for ny bosætning i landdistrikter-ne. Det bør være et fælles ansvar for alle vandforbrugere i kommunen at finansiere grundvandsbeskyttelsen.

(Forvaltningen oplyste, at der i vandforsyningsplan 2018-2024 blev givet mulighed for vandsamarbejder inden for de fire ressourceområder. Der er bl.a. mulighed for samarbej-de om grundvandsbeskyttelse og for fælles finansiering).

Jørgen Brøgger opfordrede til, at kommunen økonomisk støtter grundvandsbeskyttelsen således, at alle borgere bidrager til finansieringen af grundvandsbeskyttelsen.

Carsten Kløcher opfordrede til, at der i forbindelse med grundvandsbeskyttelsen udarbejdes en trafiklysmode (rød, gul, grøn), der beskriver, hvor dyrt det er at beskytte i de enkelte indsatsområder, og i forhold til de konkrete tiltag.

BNBO.

Der blev orienteret om, at NTM-udvalget i efteråret 2020 har besluttet, at BNBO-opgaven koordineres med indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse, da der er givet mulighed for både at anvende § 24 og § 26a i miljøbeskyttelsesloven. Anvendelse af § 26a forudsætter bl.a., at der er forsøgt indgået en frivillig aftale og, at der foreligger en godkendt indsatsplan. På baggrund af koordineringen af indsatsen i BNBO med indsatsen i indsatsplanen vil forvaltningen i foråret 2021 fremsende et orienteringsbrev til de lodsejere og vandværker, der tidligere har modtaget information fra kommunen om BNBO. I dette brev vil kommunen orientere, om det videreførelse med BNBO og indsatsplanlægningen. Landboforeningen vil gerne partshøres inden brevet udsendes til lodsejerne.

Morten Hundahl har på et møde med Landboforeningen i efteråret 2020 aftalt, at der udarbejdes et paradigme, som evt. kan anvendes, når der skal indgås frivillige aftaler omkring stop med brug af erhvervsmæssige sprøjtemidler i BNBO. Der er fundet to vandværker - Nimtofte og Dråby, som er klar til en aftale i BNBO. Pt. arbejdes der på at finde endnu et vandværk, som er klar til at indgå en konkret aftale med lodsejer.

Mulighed for udprintning

Steen Christensen spurgte ind til, om der bliver mulighed for udprintning, når indsatsplanen ligger i en webversion.

(Der er mulighed for at udprinte en pdf af web-versionen. Dette gøres ved at klikke på "tandhjulet" i søgefeltet. Herved skydes søgefeltet til siden, og der fremkommer et print ikon).

Miljøvurdering

Der blev orienteret om, at indsatsplanen skal vurderes i forhold til reglerne om miljøvurdering inden endelig vedtagelse.

Politisk behandling

Der blev orienteret om, at forslaget til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse vil blive politisk behandlet i Udvalget for natur, teknik og miljø den 9. marts 2021. Herefter skal forslaget til ØK og Byrådet inden det sættes i offentlig høring i 12 uger.

Borger/vandværksmøder

Det er aftalt, at der i høringsperioden for forslaget til indsatsplan afholdes borger/vandværksmøder. Kommunen afholder et møde i hver af de fire vandsamarbejder. Møderne afholdes fysisk, hvis der bliver mulighed for dette i forhold til de konkrete Covid-19 restriktioner.

Afsluttende bemærkninger

Koordinationsforum var enige om, at forslaget til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse har et fint weblayout, og at oplysningerne er let tilgængelige for brugerne. Der var ligeledes stor ros til forvaltningen for fremstillingen af planens datagrundlag, der bl.a. foreligger i form af et datablad for hvert enkelt vandværk.

Anne-Mette Randrup Rasmussen

Emne: VS: Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse - opfølgning på møde

Fra: Steen Christensen, Hornslet Vandværk <formand@hornsletvand.dk>

Sendt: 5. februar 2021 10:31

Til: Anne-Mette Randrup Rasmussen <anmj@syddjurs.dk>; Kim Lykke Jensen <kimlj@syddjurs.dk>; Jørgen Ivar Brus Mikkelsen <jibr@syddjurs.dk>; Morten Hundahl <mhp@syddjurs.dk>; Steen Schnedler Wengel <ssw@syddjurs.dk>; formand@syddjursvandraad.dk; tsf@djursvand.dk; ballevandvaerk@gmail.com; jeppekristian@gmail.com; ck@landboforening.dk; rsk@landboforening.dk; kontakt@businessdjursland.dk; formand@ryomvand.dk; Morten.Steen@ru.rm.dk

Cc: formand@hornsletvand.dk

Emne: Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse - opfølgning på møde

Til Anne-Mette og koordinationsforum.

Tak for et udmærket møde i aftes. Jeg fremførte på mødet mit synspunkt omkring en del af Indsatsplanens miljømål. Jeg vil her uddybe synspunktet og gerne have det føjet til mødereferatet.

Det hedder "Indsatsplan til grundvandsBESKYTTELSE". Den har derfor til formål, at "sikre grundvandsbeskyttelsen i sårbare indsatsområder. Inden for disse områder skal kommunen vurdere, hvilke indsatser der er nødvendige for at sikre de fremtidige grundvandsressourcer." (Citat fra Indsatsplanens formålsbeskrivelse.)

Under Miljømål skrives, at byrådet ønsker "forebyggende og afhjælpende indsatser, der sikrer, at grundvandet beskyttes bedst muligt" og "at grundvandet beskyttes i størst mulig grad, så der også i fremtiden, kan indvindes rent grundvand til drikkevand". Det lyder flot og ambitiøst med "bedst muligt" og "i størst mulig grad". Det står i skærende kontrast til det, der skrives efterfølgende under Miljømål fx for nitrat:

"Kommunen vil, ved en tærskelværdi på 25 mg/l nitrat i et alment vandværks indvindingsboring og ved en stigende udviklingstendens, iværksætte en indsats for at få nedbragt nitratudvaskningen i oplandet for at sikre, at miljømålet på 50 mg/l kan overholdes. Som udgangspunkt skal nitratudvaskningen reguleres gennem frivillige dyrkningsaftaler mellem vandværk og lodsejer.."

For det første, et miljømål på 50 mg nitrat i grundvandet er uambitiøst højt – det svarer til den øvre grænseværdi for drikkevand. Et sådant mål passer ikke med målsætningen om "at grundvandet beskyttes bedst muligt".

For det andet, hvis kommunen først vil tage aktion, når nitratindholdet i en drikkevandsboring er jævnt stigende og passerer op over 25 mg nitrat/l, så er det med stor sandsynlighed for sent til, at man kan bremse den stigende udvikling og forhindre nitratkoncentrationen i senere også at stige op over grænseværdien på 50 mg/l. Al undersøgelse og erfaring viser, at forureningsudbredelse i grundvand er som et langsomt kørende tungt godstog – når først det er kommet i gang, er det vanskeligt at stoppe. Derfor, når først nitratindholdet i grundvandet er stigende og passerer 25 mg/l, så er det for sent og spild af penge for et vandværk at indgå dyrkningsaftaler med lodsejer. Det fornuftigste et vandværk i denne situation kan gøre er at finde et andet sted til sin kildeplads – eller at lægge sig sammen med et vandværk med en velbeskyttet kildeplads og et tilstrækkeligt stort vandbehandlingsanlæg.

Sat på spidsen:

Konsekvensen af en sådan forvaltningspraksis vil derfor blive, at man IKKE MÅLRETTET BESKYTTER grundvandet i nitratfølsomme områder, hvor der indvindes grundvand til drikkevand; man forlader sig alene på den generelle grundvandsbeskyttelse (fastlagt i lovgivningen). Byrådet lægger derved indirekte op til, at man blot kan fortsætte vandindvindingen som hidtil, indtil den må opgives på grund af for højt nitratindhold.

Hvad nytte var det så lige at man fik ud af at lave en indsatsplan?

Jeg opfordrer derfor til, at man genovervejer beskrivelsen og indholdet af Miljømål. Hvis man beslutter at bevare de nuværende mål, så man i indsatsområderne i realiteten alene vil forlade sig på den generelle grundvandsbeskyttelse, så stå ved det og skriv det i Indsatsplanen.

Med venlig hilsen

Steen

Formand for Hornslet Vandværk

Indsatsplanlægning og grundvandsbeskyttelse

Koordinationsforum, møde # 8

4. Februar 2021

Tranbjerggårdens vandværk

Program:

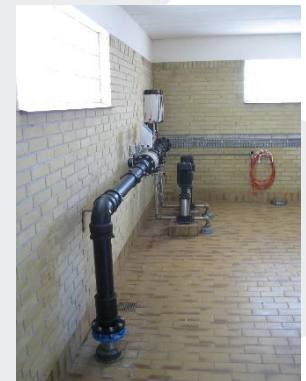
Velkomst v/ udvalgsformand Kim Lykke Jensen.

1. Præsentation af forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i COWI-plan.
2. Kort status på:
 - NTM-møde den 9. marts 2021
3. Orientering om det videre forløb.
 - Miljøvurdering/screening
4. Eventuelt.

Mørke Stationsby Vandværk

1. FORSLAG til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse – webversion i COWIplan.

Rønne Vandværk

2. Kort status.

- NTM-møde den 9. marts 2021.

Thorsager Vandværk

3. Orientering om det videre arbejde.

- **Miljøvurdering/screening**

Øksenmølle-Fuglslev Vandværk

4. Eventuelt.

- **Evt. afholdelse af borgermøde om indsatsplan for grundvandsbeskyttelse**
- **Orienteringsbrev om BNBO er på vej til vandværker og lodsejere**

Djurs Vand